

'Betrek bewoners bij aanpak van problemen in krimpgebieden'

■ Europees krimpproject DC Noise: Zoals het in Ganzedijk ging, moet het dus niet ■ Regio's leren van elkaar

INTERVIEW

Wilma van Meteren

De commotie rond het Groningse Ganzedijk, dat gesloopt zou worden, deed de Noren de wenkbrauwen fronsen. "Die enorme bemoeizucht in Nederland verbaasde hen", vertelt Roos Galjaard van het Europese krimpproject DC Noise. "In Noorwegen bestaan heel veel regels niet. Ze zeggen tegen plattelandsbewoners met initiatieven: 'Ga je gang'. Er zijn veel meer mogelijkheden, al zal dat ook wel met ruimte en geld te maken hebben."

In het DC Noise-gezelschap van negen regio's en wetenschappelijke instellingen uit vijf Noordzeelanden werd het Oost-Groningse 'spookdorp' een internationale les in hoe (niet) om te gaan met krimp. De bewoners van het gehucht voelden zich genegeerd omdat was besloten dat hun vijftig huizen zouden worden afgebroken.

Heel Europa krijgt de komende decennia te maken met bevolkingsdaling en de gevolgen daarvan, zoals minder kinderen, een tekort aan arbeidskrachten en de leegloop van het platteland. "Demografische veranderingen verlopen in elk land op een andere manier. Maar je zult daarin burgers moeten betrekken", beschrijft Galjaard. Gisteren maakten de negen partners tijdens een conferentie in Brugge de balans op van hun samenwerking. DC Noise stopt eind december, na vier jaar.

Wat heeft het project opgeleverd?
Galjaard: "Demografische verandering is een van de belangrijkste uitdagingen voor Europa. Krimp lijkt alleen te gaan over minder en verlies, en is vaak moeilijk te accepteren. Dat heeft te maken met voorstellingsvermogen. Schotland heeft daarom een methode ontwikkeld om via games alle veranderingen en de gevolgen visueel te maken. Als burgers en beleidsmakers zo verschillende keuzes voorgeschoteld krijgen, maken ze een draai van 180 graden en krijg je ze mee."

"Bremen is een van de beste voorbeelden van hoe je een stap verder zet. Op een website kunnen alle partijen data uitwisselen. Of je nu schooldirecteur bent, een instelling

Straat in het gehucht Ganzedijk in 2008. De gemeente wilde de huizen in deze plaats slopen, bewoners verzetten zich daartegen. FOTO HERMAN ENGBERS

voor ouderenzorg of een bedrijf runt: via de website kan je zien wat de verwachte bevolkingsontwikkeling in het gebied waar je woont of werkt zal zijn. Of waar de grootste vergrijzing optreedt en wie je concurrenten zijn. Daar kan je vervolgens je beleid op afstemmen. West-Vlaanderen heeft iets ontwikkeld voor ondernemers zodat zij kunnen zien waar ze over tien jaar staan. Zeeland dient als voorbeeld hoe burgers mee te laten denken. We hopen dat andere regio's van deze kennis en praktijkvoorbeelden profiteren."

Twente, Groningen en Zeeland deden mee, wat zijn de vruchten voor Nederland?

"Dankzij DC Noise beschikt Neder-

land nu over een nationaal kennisnetwerk bevolkingsdaling en een samenwerkingsverband van drie noordelijke provincies. Zeeland en Vlaanderen hebben elkaar op politiek vlak gevonden. Ook Limburg werkt grensoverschrijdend samen. Je hebt elkaar nodig, maar daarvoor moet je elkaar wel opzoeken.

"Het helpt om over de grens te kijken naar de manier waarop anderen zaken aanpakken. In Nederland hannesen we nog veel met de cijfers over krimp en groei. Wat dat betreft kunnen we een voorbeeld nemen aan Vlaanderen, dat met één systeem van data werkt. Aan de andere kant is Oost-Groningen erin geslaagd een woon- en leefbaarheidsplan op te stellen. Als we eerlijk dur-

ven vooruitkijken zoals Twente heeft gedaan en onder meer woningbouwplannen terugschroeven, dan hebben we straks geen topregio's qua krimp meer nodig."

Hoe nu verder?

"Een pilot in Hamburg over hoe te zorgen dat in het kader van vergrijzing straks meer mensen aan het werk zijn, bracht aan het licht dat subsidies verkeerd worden ingezet. Hopelijk pikt de Europese Commissie dat op. Ook stellen we voor onderzoek te doen naar de toepassing van ICT in de ouderenzorg. De techniek is er, de zorgverleners willen wel, maar het sluit niet aan bij de oudere eindgebruiker. Drenthe wil dat project 'i-Age' gaan trekken."

'Bremen is een van de beste voorbeelden van hoe je een stap verder zet: op een website kunnen alle partijen data uitwisselen'

Roos Galjaard